

MATERIAŁY INFORMACYJNE

do projektu uchwały budżetowej na rok 2023

DOCHODY BUDŻETOWE

Dochody budżetu Gminy Czajków opracowane zostały w oparciu o:

- ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- ustawę o podatkach i opłatach lokalnych,
- informację Ministra Finansów o planowanych kwotach subwencji i udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych,
- informację Wojewody Wielkopolskiego i Kierownika Delegatury Krajowego Biura Wyborczego o planowanych kwotach dotacji na realizację zadań zleconych i własnych,
- przewidywanego wykonania dochodów budżetowych według stanu na 30 września 2022 roku, z wyłączeniem dochodów jednorazowych;
- uchwalonych przez Radę Gminy stawek podatków i opłat lokalnych na rok 2023,
- zaopiniowaną przez Wody Polskie Taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków
- rozstrzygnięte nabory na środki inwestycyjne,
- zawarte umowy i porozumienia o dofinansowanie zadań bieżących i inwestycyjnych.

Planowane dochody budżetowe na rok 2023 wynoszą **31 420 573,00 zł**, w tym:

— dochody bieżące	13 805 853,00 zł,
— dochody majątkowe	17 614 720,00 zł.

W dochodach bieżących kwotę 1 523 620,00 zł stanowią dotacje celowe na realizację bieżących zadań zleconych, natomiast 202 196,00 zł na realizację bieżących zadań własnych. Plan dotacji celowych ogółem wynosi 1 725 816,00 zł i jest to mniej o 793 795 zł niż w projekcie uchwały budżetowej na 2022 rok. Planowane dochody ogółem są wyższe od dochodów planowanych na dzień 30.09.2022r. o 11 107 862,77 zł. Różnica ta wynika jednak przede wszystkim z wysokiego poziomu planowanych na rok 2023 dochodów majątkowych. Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi planowanymi na dzień 30.09.2022r. a ujętymi w projekcie budżetu na rok 2023 wynosi 1 157 289,04 zł i jest wynikiem wyższego planu dochodów z tytułu PIT i CIT. Dochody na rok 2023 były planowane bardzo ostrożnie, w oparciu o posiadane deklaracje, zawiadomienia podjęte uchwały w sprawie stawek i przewidywane wykonanie roku 2022. Przewidywane wykonanie zostało określone na podstawie sprawozdania Rb 27s na 30.09.2022r.

W poszczególnych działach planuje się dochody:

020 – Leśnictwo – dochody stanowią wpływy w kwocie **7 000,00 zł** z tytułu dzierżawy obwodów łowieckich. W stosunku do przewidywanego wykonania roku 2022 stanowią 96,35 % (na 30.09.2022 wykonano 7 265,03 zł). Podstawę naliczenia tego źródła dochodu stanowi cena żyta, która jest wyższa w stosunku do podstawy naliczenia podatku na rok 2022 o 12,57 zł za 1 dt, będąca także podstawą naliczenia podatku rolnego. Plan przyjęto na poziomie wykonania roku 2022.

400 – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę – dochody zaplanowane zostały w kwocie **300 500,00 zł** z tytułu usług dostarczania wody oraz odsetek od zaległości, w porównaniu do planu roku 2022 dochody te wzrosły o 30 100,00 zł. Wykonanie na dzień 30.09.2022r. wynosi: wpływ 229 053,17 zł, przypis należności na podstawie wystawionych faktur za III kwartały wynosi 264 751,70 zł. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego wykonanie dochodów wzrosło o 12 564,47 zł, a przypis należności jest wyższy o 22 468,01 zł. Na etapie projektowania budżetu trudno jest przewidzieć jakie będzie zużycie wody w ciągu roku – w zależności od warunków atmosferycznych. Stale podejmowane są też działania mające na celu zmniejszenie strat wody. Uwzględnić należy również zmianę taryfy pod koniec pierwszego półrocza. Przyjęcie planu dochodów w wysokości wyższej od przypisu należności na koniec trzeciego kwartału wydaje się poziomem realnym do osiągnięcia.

600 – Transport i łączność – zaplanowano dochody w wysokości 6 260 500,00 zł i stanowi je w całości dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Zadanie obejmuje przebudowę odcinka 1,925 km drogi gminnej o szerokości 5m z gruntowej na asfaltową Czajków – Klon oraz modernizację trzech odcinków dróg w miejscowościach Czajków Pólka, Muchy w centrum wsi oraz przysiółek Łuszczki. W zakresie chodników inwestycja obejmuje 4 odcinki w sołectwie Czajków: Pólka, Stara Wieś, ulica Leśna i Osiedle Słoneczne. W realizację tegoż zadania gmina powinna zaangażować 5 % środków własnych – projekt uwzględnia zatem kwotę 329 500 zł środków własnych po stronie wydatków.

700 – Gospodarka mieszkaniowa – dochody zaplanowane zostały w kwocie **276 180,00 zł**, tj. o 35 820 zł więcej niż w planie dochodów na 2022r., w tym dochody majątkowe w wysokości 200 000,00 zł. Całość planowanych dochodów bieżących dotyczy wynajmu pomieszczeń użytkowych i lokali mieszkalnych – od 2022 roku dokonano podziału zgodnie z obowiązującą klasyfikacją. Wykonanie planu na dzień 30.09.2022r. w rozdziale 70005 wyniosło 40 428,84 zł, w rozdziale 70007 wyniosło 16 208,00 zł. Plan dochodów w łącznej wysokości 76 180,00 zł jest zatem realny do wykonania. Korekta stawek czynszu dokonywana jest w zależności od wskaźników makroekonomicznych, wskutek wysokiego wskaźnika inflacji i wzrostu cen opału dokonano stosownych podwyżek. Planowane dochody majątkowe to dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości – działek budowlanych, które zostały wydzielone przy budowanym obiekcie przedszkolnym. Dochody te planowano już na 2022 rok, jednakże w chwili obecnej trwają jeszcze prace związane z podziałem działek, ich sprzedaż będzie zatem możliwa dopiero w kolejnym roku.

750 – Administracja publiczna - planowane dochody wynoszą **33 751,00 zł**, więcej o 7 884,00 zł niż w planie 2022 roku, w całości jest to dotacja celowa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zleconych ustawami (w tym dotyczące spraw obywatelskich), wynikająca z zawiadomienia Wojewody Wielkopolskiego.

751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa - planowany dochód to dotacja celowa na realizację zadań zleconych (prowadzenie i aktualizację stałych rejestrów wyborców) w kwocie **524,00 zł**. W roku 2022 dotacja ta była niższa o 1 zł.

756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem -

zaplanowane zostały w łącznej kwocie **7 055 284,00 zł** (tj. więcej o 2 050 802,00 zł niż w planie na 2022 rok) w oparciu o uchwały Rady Gminy w sprawie stawek podatków i opłat lokalnych, informację Ministra Finansów o prognozowanej kwocie udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych, średnich cen skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2023 i ceny sprzedaży drewna za okres pierwszych trzech kwartałów roku 2022. Wzrost dochodów wynika z wyższych udziałów gminy w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, tj. podatku dochodowym od osób fizycznych (wzrost o 1 443 455,00 zł w stosunku do kwot przyjętych w planie na 30.09.2022r.) i podatku dochodowym od osób prawnych (wzrost planu o 60 990,00 zł), a także z wyższych planowanych kwot podatku od nieruchomości. W pozostałych pozycjach przyjęto plany na poziomie zbliżonym lub nieco wyższym niż w 2022 roku. W roku 2022 poziom wpływów z tytułu opłaty eksploatacyjnej na dzień 30.09.2022 wyniósł 102 917,40 zł – przy planie 35 000,00 zł. Na rok 2023 zaplanowano dochody w wysokości 100 000,00 zł czyli nieco poniżej wykonania. Żwirownie zlokalizowane na terenie gminy pracują w ustalonym zakresie, źródło to powinno być zatem stabilnym źródłem dochodów. Na podstawie wpływów na dzień 30.09.2022r. w zakresie dochodów pobieranych przez urzędy skarbowe na rzecz gminy, tj. w podatku od czynności cywilnoprawnych (166 087 zł) i w podatku od spadków i darowizn (6 180 zł) szacowano planowane wielkości z tych tytułów na rok 2023, w planie przyjęto następujące wartości: podatek od czynności cywilnoprawnych 80 000,00 zł, od spadków i darowizn 20 000,00 zł. Zastosowanie kwoty wyższej, niż wynikałoby z wykonania, w przypadku podatku od spadków i darowizn jest spowodowane stosunkowo wysokim poziomem wykonania dochodów z tego tytułu w ostatnich latach. W przypadku planowanych dochodów z podatku od czynności cywilnoprawnych zastosowano znacznie niższy poziom planu odnosząc się do wykonania lat poprzednich, jak również uwzględniając bieżący kryzys i zmniejszającą się liczbę transakcji.

Wpływy z opłaty skarbowej ustalono w wysokości nieco wyższej od wykonania na 30.09.2022 – zaplanowano 10 000,00 zł w stosunku do wykonania 9 287,00 zł. Plan przyjęto na podstawie szacunku stanowisk merytorycznych.

W zakresie podatku od nieruchomości osób prawnych zaplanowano dochody w wysokości wyższej o 36 664,00 zł od wielkości przyjętej w planie na 30.09.2022r. Wynika to z aktualnie złożonych deklaracji podatkowych i zwiększonych stawek na kolejny rok. Przypis należności na dzień 30.09.2022r. wynosił 759 914,00 zł w tym kwota 44 071,00 zł dotyczyła zaległości od przedsiębiorstwa znajdującego się w stanie upadłości. W chwili obecnej obiekt został

sprzedany, gminie przypadnie tylko niewielki procent zaległości, pozostałe zostaną odpisane. Przyjęcie planu dochodów w wysokości 731 263 zł, czyli poniżej przypisu na koniec III kwartału, wydaje się uzasadnione.

W zakresie podatku od nieruchomości osób fizycznych przyjęto plan na poziomie wyższym o 325 023,00 zł od planu roku 2022. Przypis należności na koniec III kwartału wynosił 912 731,25 zł, wykonanie 682 590,40 zł. Wielkości te zostały ustalone na podstawie aktualnie posiadanych deklaracji i uchwalonych na 2023 rok stawek. Ustalony na rok 2023 plan dochodów jest niewiele wyższy od aktualnego przypisu należności. W zakresie wpływów z tyt. opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zaplanowano dochody na poziomie 67 000,00 zł, wykonanie z tego tytułu na dzień 30.09.2022r. wyniosło 69 993,95 zł. Na kolejny rok planuje się o jedną koncesję mniej stąd przyjęcie kwoty niższej niż wykonanie. W planie dochodów uwzględniono również wpływy z tzw. małych w wysokości 30 000 zł- na poziomie zbliżonym do aktualnego wykonania (31 046,60 zł). Wpływy z innych opłat – za zajęcie pasa drogowego – zaplanowano na poziomie zbliżonym do przyjętego w 2022 roku – tj. w wysokości 5 200,00 zł mimo wykonania na 30.09.2022r. w wysokości 7 780,56 zł – wysokość planu wg stanowiska merytorycznego. Wpływy z podatku od środków transportowych zaplanowano w wysokościach: od osób prawnych 50 000,00 zł (wykonanie na 30.09.2022 wynosi 47 749,00 zł), od osób fizycznych 440 000,00 zł (wykonanie wyniosło 403 865,00 zł, należności 413 510,00 zł). Założone kwoty przy uchwalonym wzroście stawek są zatem realne do osiągnięcia. W przypadku wpływów z podatku rolnego i podatku leśnego wielkości te są bardzo zbliżone do przypisu należności na koniec III kwartału 2022 roku. W planie dochodów uwzględniono również wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat w wysokości 2 000 zł- na podstawie szacunku stanowisk merytorycznych.

758 – Różne rozliczenia - dochody w kwocie **3 303 463,00 zł** stanowią subwencje ogólne z budżetu państwa, środki z Funduszu Pomocy i wpływy z pozostałych odsetek, w tym subwencje:

- część wyrównawcza	677 407,00 zł, wzrost w stosunku do roku 2022 o 35 939,00 zł
- część oświatowa	2 600 820,00 zł, wzrost w stosunku do roku 2022 o 212 116,00 zł
- część równoważąca	0,00 zł, w roku 2022 0,00 zł

Ogółem wielkość planowanej na 2023r. subwencji w stosunku do kwot otrzymanych w roku 2022 (ostatecznej wielkości subwencji) uległa zwiększeniu o **248 055,00 zł**. Zmianie może jeszcze ulec część oświatowa subwencji ogólnej. W kwocie części oświatowej zawarto skutki

finansowe zmiany zakresu zadań oświatowych i planowaną podwyżkę wynagrodzeń nauczycieli w wysokości 7,8%.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej (podstawowa) jest wyliczana na podstawie wysokości dochodu podatkowego w przeliczeniu na 1 mieszkańca (G) w stosunku do średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju (Gg) – część podstawową otrzymują gminy których wskaźnik nie przekracza 92 % średniej krajowej. Dla Gminy Czajków wielkość ta na rok 2023 wynosi **2 828,67 zł** do 2 246,66 zł dla kraju, czyli ok. **125,91 %** (dla porównania w roku 2022 było to 2 143,59 zł do 2 122,33 zł dla kraju, czyli około 101 %; w roku 2021 wynosiła 1662,64 zł do 2 098,22 zł dla kraju, czyli ok. 79,24 %; w roku 2020 wynosiła 1 362,11 zł do 1 956,15 zł dla kraju, czyli ok. 69,63% wskaźnika Gg). Część uzupełniająca jest dodatkowo uzależniona od gęstości zaludnienia na 1 km², która powinna być niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju, a dochód podatkowy na 1 mieszkańca jest nie wyższy niż 150 % średniego dochodu podatkowego na jednego mieszkańca w kraju. Zmniejszająca się wysokość subwencji wyrównawczej świadczy o wyższym poziomie osiąganych dochodów podatkowych w stosunku do innych jednostek samorządu terytorialnego. Część równoważąca jest zależna od wysokości wypłacanych dodatków mieszkaniowych (w Gminie Czajków nie są wypłacane) oraz od wielkości dochodów z udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz dochodów z podatku rolnego i leśnego, w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Wielkość części równoważącej na przestrzeni ostatnich lat utrzymywała się na wyrównanym poziomie, na rok 2020 odnotowano spadek o ponad 50 tys. zł, od roku 2021 gmina nie otrzyma już żadnych dochodów z tego tytułu.

Na rok 2022 nie planowano dochodów z tyt. odsetek od środków na rachunkach bankowych, ale wskutek stale podwyższanych stóp procentowych w trakcie roku na znaczeniu zyskało również to źródło dochodów. Wszystkie posiadane przez Gminę rachunki bankowe są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej WIBID 1M. W zależności od wysokości środków gromadzonych na tych rachunkach i stóp procentowych dochody z tego tytułu się zmieniają. Na koniec III kwartału zrealizowano dochody w łącznej wysokości 44 847,39 zł. Na rok 2023 zaplanowano jednak kwotę znacznie poniżej wykonania, tj. 10 000 zł.

Plan dochodów w opisywanym dziale uwzględnia również kwotę 15 236 zł środków Funduszu Pomocy przeznaczonych na realizację dodatkowych zadań oświatowych w związku z uczęszczaniem do szkół uchodźców z Ukrainy. Kwota ta została określona na podstawie jednomiesięcznych wpływów jako wielkość za miesiąc grudzień 2022 przekazana w styczniu

2023 roku, dalsze wielkości będą wprowadzane do budżetu sukcesywnie na podstawie otrzymywanych przelewów i raportów w SIO.

801 – Oświata i wychowanie – planowany dochód bieżący w kwocie **485 950,00 zł** stanowią: planowany poziomy dotacji celowej z budżetu państwa na prowadzenie zajęć w przedszkolu – oszacowano na podstawie liczby dzieci w przedszkolu (3 grupy) oraz kwoty dotacji obowiązującej w 2022r., tj. 1 506,00 zł na 1 dziecko. Wielkości przyjęte w budżecie będą korygowane zgodnie z zawiadomieniem dysponenta w trakcie roku. Na nieco niższym poziomie niż wynika to z przewidywanego wykonania roku 2022 zaplanowano wpływy z najmu pomieszczeń kuchennych przez przedsiębiorcę świadczącego usługi gastronomiczne, jak również doraźne wpływy z tyt. wynajmu sal lekcyjnych lub hali sportowej oraz z tytułu wstępu na siłownię – w wysokości 5 000,00 zł. W dziale tym nie planowano dochodów od innych gmin za dzieci uczęszczające do przedszkoli, pierwszeństwo w przyjęciu do przedszkola mają dzieci z terenu gminy, w przypadku przyjęcia osób z zewnątrz stosowne opłaty są pobierane. Plan dochodów bieżących zawiera również wpływy z opłat za korzystanie z wyżywienia i pobytu w przedszkolu (rozdział 80104) oraz za tzw. wsad do kotła w stołówce szkolnej (rozdział 80148). Po rozstrzygnięciu postępowania na dostawę posiłków do jednostek oświatowych i ustaleniu ilości dzieci z nich korzystających możliwe będzie bardziej precyzyjne określenie tych kwot. W rozdziale 80195 zaplanowano również dochody inwestycyjne w kwocie 6 555 000 zł jako dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych w związku z realizacją zadania w zakresie termomodernizacji budynków oświatowych wraz z wymianą źródeł ciepła i zastosowaniem OZE.

852 – Pomoc społeczna - planowane dochody wynoszą **2 715 046,00 zł**. Dochód stanowią głównie dotacje celowe na realizację bieżących zadań własnych 89 246,00 zł, dotacje celowe na realizację zadań zleconych 12 600,00 zł, wpływy z usług 12 000,00 zł oraz odsetek od środków na rachunkach bankowych 200,00 zł. Wpływy z usług zaplanowano na nieco niższym poziomie niż w roku 2022 z uwagi na spadek liczby osób objętych pomocą w zakresie usług opiekuńczych. Poziomy planowanych dotacji wynikają z otrzymanych zawiadomień za wyjątkiem dotacji sklasyfikowanej w rozdziale 85295 – przyjęto na podstawie szacunku liczby miejsc w Klubie Senior+, wysokości należnej miesięcznej kwoty przewidzianej dla tego typu placówek i przy założeniu, iż Klub będzie funkcjonował przez pełne 12 miesięcy. Poza opisanymi dochodami bieżącymi w dziale tym zapisano również

dochody majątkowe w wysokości 2 601 000 zł pochodzące ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych z przeznaczeniem na budowę siedziby OPS.

855 – Rodzina – planowane dochody wynoszą **1 647 245,00 zł** i są o 669 397,00 zł niższe niż przyjęte do planu na 2022r., w przeważającej wielkości są to dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zlecone gminom, w wysokości wynikającej z pisma Wojewody Wielkopolskiego – tj. 1 476 745,00 zł, za wyjątkiem planowanych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w wysokości 6 000,00 zł (wykonanie na 30.09.2022r. wyniosło 6 168,02 zł). Biorąc pod uwagę wysokość planowanych wpływów do budżetu państwa, wynikającą z zawiadomienia dysponenta (40 000,00 zł), plan dochodów z tego tytułu powinien być wyższy, jednakże poziom wykonania wskazuje, iż takie oszacowanie kwot jest mało realne. Poza dotacjami celowymi w rozdziale 85502 planuje się wpływy z tytułu zwrotów nienależnie pobranych świadczeń lub pobranych w nadmiernej wysokości – środki w takiej samej wysokości zostały zaplanowane również po stronie wydatków. Na rok 2023 nie planuje się na etapie projektu budżetu wpływów w rozdziale 85504 – dotacji celowych związanych z zatrudnieniem asystenta rodziny. W latach 2017 i 2018 w rozdziale tym ewidencjonowano środki z projektu realizowanego na podstawie porozumienia z Powiatem Ostrzeszowskim w ramach WRPO 2014 – 2020 i nie było konieczności angażowania środków własnych. W 2019 roku otrzymano dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny, w roku 2020 z Funduszu Pracy otrzymano tylko 1 275,00 zł na wypłatę tzw. dodatku specjalnego dla asystenta, resztę wydatków realizuje się w ramach środków własnych. W roku 2021 i 2022 całość wydatków w tym zakresie finansowana jest ze środków własnych. Na rok 2023 po stronie wydatków zaplanowano środki własne z zamiarem wnioskowania o dofinansowanie na ten cel ze środków budżetu państwa jeśli takie dofinansowanie będzie możliwe. Stosowne zmiany będą dokonywane w zależności od źródła dochodów. Plan dochodów w rozdziale 85516 został przyjęty na podstawie aktualnie obowiązującej stawki czesnego w przedszkolu w przeliczeniu na 15 miejsc, z uwzględnieniem świadczenia żłobkowego otrzymywanego bezpośrednio na rachunek gminy z ZUS.

900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – planowane dochody w kwocie **781 910,00 zł** stanowią: wpływy z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska w wysokości 3 900,00 zł - wykonanie na 30.09.2022r. wyniosło 3 964,98 zł – w razie osiągnięcia wyższych niż zakładane wpływów plan ten w ciągu roku zostanie zwiększony.

Wpływy z tytułu realizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw zaplanowano w wysokości 752 000,00 zł – zgodnie ze sporządzonym na dzień 30.09.2022r. sprawozdaniem Rb 27s przypis należności z tego tytułu wynosi 755 768,20 zł, wykonanie 508 023,66 zł. Plan na 2023r. przyjęto wg aktualnie obowiązującej stawki - w połowie 2022 roku odbył się nowy przetarg na odbiór odpadów, koszty znacznie wzrosły, w związku z tym konieczne było skalkulowanie nowej stawki opłaty (z 26 zł na 28 zł), a co za tym idzie zwiększenie planu dochodów i wydatków w tym zakresie. Plan roku 2023 najprawdopodobniej również ulegnie zmianie – w zależności od wysokości nowej stawki opłaty w drugiej połowie roku. Od października 2019r. środki uzyskane z opłaty za odpady komunalne deponowane są na wydzielonym rachunku, z którego dokonywane są wydatki związane z systemem zagospodarowania odpadów komunalnych. Rok 2019 zakończył się z nadwyżką dochodów w wysokości 7 333,75 zł, rok 2020 zakończono deficytem w wysokości 11 004,11 zł – niedobór uzupełniono ze środków własnych, rok 2021 zakończono deficytem w wysokości 42 739,74 zł. Wynik na dzień 30.09.2022r. w zakresie gospodarki odpadami to nadwyżka w wysokości 7 875,98 zł. Zobowiązania na koniec okresu sprawozdawczego wynosiły 1 265,93 zł. Plan w zakresie wpływów z usług w wysokości 4 500,00,00 zł związanych z eksploatacją przydomowych oczyszczalni ścieków oraz odsetki od zaległości w kwocie 10,00 zł zaplanowano na poziomie nieco niższym niż w 2022 roku, wpływy te dotyczą 27 przydomowych oczyszczalni ścieków wybudowanych w ramach projektu w 2019 roku. W rozdziale 90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu zaplanowano dochody w wysokości 20 000 zł wynikające z porozumienia na prowadzenie punktu informacyjno – konsultacyjnego programu Czyste Powietrze. Wartość ta może jeszcze ulec zmianie w zależności od wysokości kosztów jakie zostaną rozliczone jeszcze w 2022 roku i kiedy zostaną przekazane płatności z tego tytułu. Całość umowy została określona na 35 000 zł.

926 – Kultura fizyczna – zaplanowano dochody w wysokości 1 998 220 zł ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w związku z uzyskaną promesą na realizację inwestycji w zakresie modernizacji stadionu sportowego i amfiteatru.

Przyjęcie dochodów w wysokościach wynikających z przewidywanego wykonania bez nieuzasadnionego wzrostu i z pominięciem dochodów jednorazowych pozwala na w miarę realne oszacowanie wysokości dochodów i jest wyrazem ostrożności w planowaniu wpływów, a co za tym idzie w określeniu wysokości, do jakich mogą być dokonywane

wydatki bieżące i planowane inwestycje, aby uniknąć konieczności zwiększenia zadłużenia gminy, zwłaszcza na wydatki bieżące. Planowane dochody majątkowe ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych stanowią stabilne i przewidywalne źródło dochodów. Płatności za inwestycje objęte dofinansowaniem z programu odbywają się w następujący sposób: najpierw należy zapłacić część kosztów w wysokości nie niższej niż wynosi planowany wkład własny np. na podstawie faktury zaliczkowej, w dalszej kolejności wnioskuje się o wypłatę kwoty z promesy i dopiero po jej otrzymaniu dokonuje się ostatecznej płatności na rzecz wykonawcy. Tzw. okno płatnicze zostało określone na 15 i 25 dzień miesiąca. Wniosek o płatność należy złożyć nie później niż na 7 dni roboczych wcześniej. Dzięki takiej konstrukcji nie ma konieczności korzystania z pożyczek na wyprzedzające finansowanie działań czy też z linii kredytowej w rachunku bieżącym i oczekiwania na refundację poniesionych wydatków.

WYDATKI BUDŻETOWE

Wydatki na rok 2023 zaplanowane zostały na podstawie przewidywanego wykonania roku 2022, przyjętych do realizacji zadań oraz założeń do projektu budżetu państwa. W projekcie przyjęto średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych o 9,8 %, wzrost wydatków związanych z zatrudnieniem jest determinowany wyższą kwotą minimalnego wynagrodzenia i stawki godzinowej, planowanymi podwyżkami wynagrodzeń oraz ujęciem w planach środków na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne, wydatki związane z zakupem towarów i usług również planowano na wyższym poziomie, część wydatków przyjęto na poziomie bieżącego roku. W roku 2023 przewiduje się wzrost wynagrodzeń o 10 % w odniesieniu do pracowników niepedagogicznych i 7,8% dla nauczycieli. Dodatkowo, w ramach wynagrodzeń nauczycieli, istnieje niepewność co do konieczności wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego, na który zasadniczo nie planuje się środków. W ramach wydatków związanych z zatrudnieniem planowano również kwoty związane z wpłatami pracodawcy na PPK. Zainteresowanie tą formą oszczędzania na emeryturę nie jest duże, do programu przystąpiła tylko część zatrudnionych, ale w każdej chwili istnieje możliwość przystąpienia do programu, dlatego należy zaplanować pewne środki na ten cel. Przyjęte w projekcie zadania majątkowe wynikają z priorytetów w ich realizacji, z zawartych umów i otrzymanych promes, możliwości pozyskania środków na ich dofinansowanie oraz możliwości sfinansowania wkładu własnego. Środki własne zaangażowane w realizację zadań inwestycyjnych na etapie projektu budżetu wynoszą 2 991 280,00 zł, w tym wkład własny do

zadań finansowanych ze środków Polskiego Ładu wynikający wyłącznie z zakwalifikowanych wniosków wynosi 1 394 280,00 zł.

Planowane wydatki budżetowe wynoszą **35 198 423,00 zł**, w tym:

1) wydatki bieżące 13 518 737,00 zł,

z tego:

— wynagrodzenia i pochodne 7 375 349,00 zł,

— dotacje 276 100,00 zł,

— obsługa długu 100 000,00 zł,

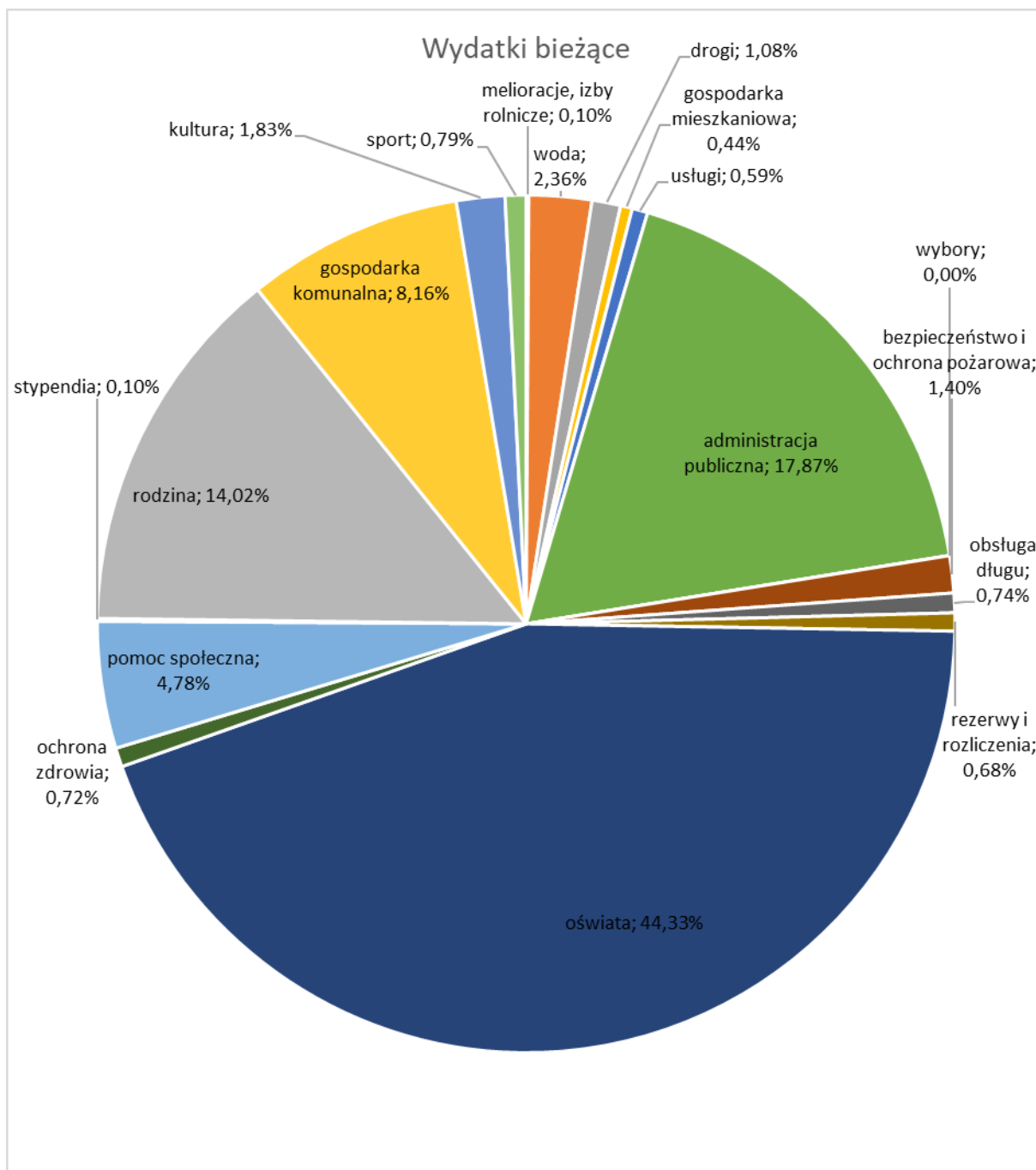
2) wydatki majątkowe 21 679 686,00 zł,

- w tym dotacje 50 000,00 zł.

W planie wydatków bieżących wyodrębnione zostały: dotacja podmiotowa dla instytucji kultury w kwocie 155 400,00 zł, dotacje celowe: na wpłaty na Związek Gmin Wiejskich RP 1 200,00 zł, na działalność w zakresie ppoż. 41 000,00 zł, działalność w zakresie melioracji wodnych 10 000,00zł oraz działalność w zakresie kultury fizycznej i sportu 68 500,00 zł. W planie wydatków majątkowych ujęte zostały dotacje celowe dla jednostek spoza sektora finansów publicznych – dotacje celowe na dofinansowanie budowy oczyszczalni przyzagrodowych 10 000,00 zł i na wymianę pieców 40 000,00 zł.

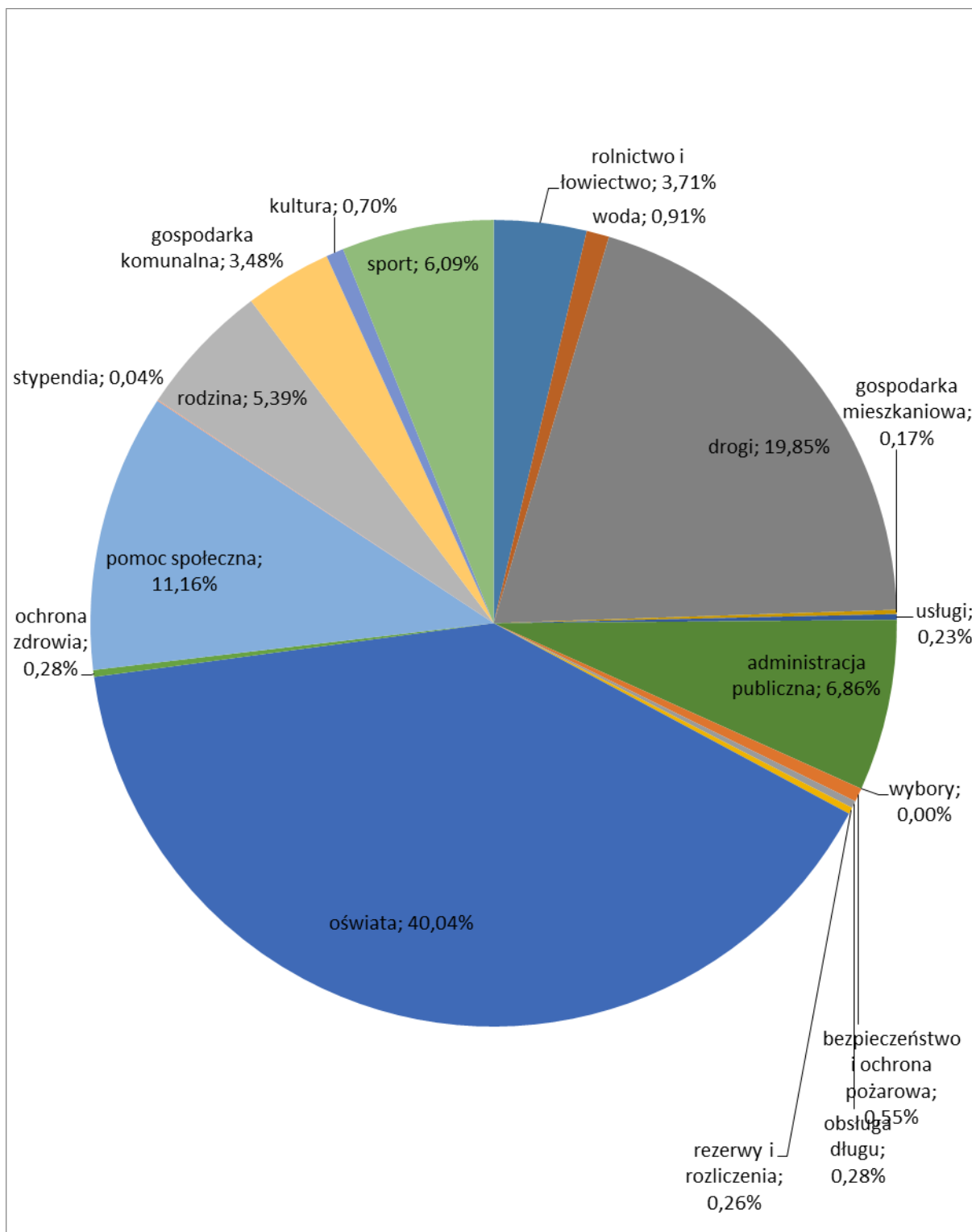
Przewidywane wykonanie przyjęto na poziomie planu na dzień 30 września 2022 roku z uwagi na możliwość ewentualnych przeniesień planowanych kwot wydatków bieżących. Na tym etapie nie przewiduje się konieczności rozdysponowania utworzonych na 2022 rok rezerw budżetowych (ogólnej i na zarządzenie kryzysowe).

Wykres poniżej przedstawia kierunki wydatkowania środków na zadania bieżące. Główną pozycję stanowią wydatki na oświatę – ponad 44 % wydatków bieżących ogółem – następnie świadczenia (dział 855 Rodzina – w tym żłobek) 14,02 % i administracja publiczna (Urząd Gminy, Rada Gminy, sołtysi, promocja, ubezpieczenie mienia) 17,87%.

Wydatki majątkowe stanowią 61,59 % wydatków ogółem. Jest to jak dotąd najwyższy poziom wydatków majątkowych realizowanych w gminie w okresie jednego roku.

Schemat poniżej przedstawia podział **wydatków ogółem** zgodnie z kierunkiem ich ponoszenia (wydatki wg działów klasyfikacji budżetowej):

W poszczególnych działach wydatki przedstawiają się następująco:

010 - Rolnictwo i łowiectwo – planowane wydatki wynoszą **1 306 856,00 zł**. Zaplanowane wydatki dotyczą melioracji wodnych w kwocie 13 000,00 zł, w tym dotacja dla spółki wodnej w wysokości 10 000,00 zł. Wpłata na rzecz izb rolniczych wynosi 170,00 zł.

Kwota ta powinna stanowić 2 % planowanych wpływów z podatku rolnego – tj. 164,08 zł – plan wydatków jest wyższy gdyż zdarza się, że wpłata na izby rolnicze od wpływów z podatku rolnego dokonanych z końcem grudnia poprzedniego roku jest przekazywana w styczniu roku następnego. W ciągu roku plan w tym dziale jest zwiększany z tytułu dotacji celowych na wypłatę części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, jak również o zadania realizowane w ramach konkursów Pięknieje Wielkopolska Wieś (w rozdziale 01095 zaplanowano kwotę 20 000 zł tytułem wkładu własnego w konkursie) lub Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw (środki własne na pokrycie wkładu w konkursie Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw zaplanowano w ramach rezerw). W rozdziale 01044 zaplanowano wydatki majątkowe w wysokości 1 273 686 zł związane z budową oczyszczalni ścieków przy Szkole Podstawowej w Czajkowie. Zadanie to jest wynikiem otrzymania w 2021 roku dodatkowej kwoty subwencji na zadania kanalizacyjne, które to powinny zostać zrealizowane w wartości nie niższej niż kwota otrzymanych środków.

400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę - wydatki zaplanowane zostały w kwocie **319 500,00 zł**, czyli na poziomie wyższym o 84 200,00 zł od planu wydatków w uchwale na 2022 rok. Planowane wydatki w całości stanowią wydatki bieżące. Na rok 2023 przewiduje się dalszy wzrost wydatków związanych z zakupem energii elektrycznej – koszty energii na hydroforniach stanowią główne źródło kosztów systemu dostarczania wody i konieczne będzie podjęcie kroków w celu ich ograniczenia chociażby poprzez zastosowanie źródeł odnawialnych. Otrzymane w 2022 roku dodatkowe dochody z PIT zobowiązują gminę do przeznaczenia w latach 2022-2027 na zadania z zakresu poprawy efektywności energetycznej kwoty nie niższej niż równowartość 15 % otrzymanych środków. Tym samym możliwe jest, iż w kolejnych latach w ramach inwestycji zostaną wprowadzone instalacje fotowoltaiczne na budynkach hydroforni. Wydatki związane z zakupem materiałów zaplanowano w wartościach niższych niż wynikałoby to z planu na 30.09.2022 – odniesiono się tutaj do kwot wykonanych. W przypadku usług remontowych i pozostałych przyjęto plan na poziomie niższym niż wynika to z wykonania roku 2022. Zaplanowane środki powinny wystarczyć na bieżące naprawy konieczne do utrzymania sprawnego systemu. W planie wydatków zawarto również wynagrodzenie inkasenta wody – osoba nie będąca pracownikiem Urzędu gminy. Wydatki w związku z opłatami wnoszonymi do Wód Polskich zaplanowano w wysokości 26 000,00 zł.

600 – Transport i łączność - zaplanowano wydatki w kwocie 6 986 000,00 zł, w tym majątkowe 6 840 000,00 zł (w projekcie planu roku 2022 było to 4 591 500,00 zł, w

tym majątkowe 4 457 000,00 zł). W zakresie zadań majątkowych, podobnie jak w latach wcześniejszych, gmina wnioskować będzie o dotację na budowę dróg – z Urzędu Marszałkowskiego, w związku z tym plan wydatków w tym zakresie będzie systematycznie zwiększany. Po stronie środków własnych zapisano wydatek majątkowy w wysokości 250 000 zł z przeznaczeniem na przebudowę odcinka drogi gminnej w Klonie. Ponadto, w ramach wydatków majątkowych zapisano kwotę 6 260 500 zł wynikającą z dofinansowania otrzymanego z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na zadanie pn. Przebudowa i modernizacja dróg gminnych wraz z budową chodników w miejscowościach Czajków, Klon, Muchy i Mielcuchy. Kwota środków własnych wynikająca ze złożonego wniosku wynosi 329 500 zł.

Wydatki związane z ponoszeniem opłat za zajęcie pasa drogowego zaplanowano w wysokości 5 000,00 zł. Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wynoszą 30 000,00 zł, składki ZUS 4 000,00 zł (umowy związane z odśnieżaniem). Pozostałe wydatki bieżące zaplanowane w tym dziale są to wydatki na zakup materiałów, w szczególności tłucznia, oznakowania dróg w wysokości 50 000,00 zł, usług z zakresu remontu nawierzchni dróg gminnych 40 000,00 zł oraz usług pozostałych, m.in. równiarka, transport itp. 11 000,00 zł. W rozdziale 60020 zaplanowano wydatki związane z utrzymaniem przystanków komunikacyjnych w łącznej wysokości 6 000 zł.

700 – Gospodarka mieszkaniowa – wydatki bieżące w kwocie **60 000,00 zł** dotyczą w całości bieżącego utrzymania mienia komunalnego, w tym przede wszystkim koszty energii, remontów i zakupu opału w lokalach komunalnych, z których gmina uzyskuje wpływy z tytułu wynajmu. Ponadto zaplanowano kwotę 1 000,00 zł tytułem opłat sądowych – za wpisy w księgach wieczystych. Plan wydatków określono w odniesieniu do przewidywanego wykonania roku 2022.

710 – Działalność usługowa – planuje się wydatki bieżące w wysokości 80 000,00 zł, w tym 27 000,00 zł z przeznaczeniem na sporządzenie planów i decyzji dotyczących zagospodarowania przestrzennego. Kwota planu jest taka sama jak w analogicznym okresie roku ubiegłego. Zaplanowano również wydatki w wysokości 40 000 zł związane ze sporządzeniem opracowań dotyczących zabytków. Ponadto, w rozdziale 71095 zaplanowano kwotę 13 000,00 zł w związku z opracowaniem nowej strategii rozwoju gminy – w roku 2022 zaplanowano co prawda środki na ten cel, ale wydatki te mogą nie zostać wykonane przed końcem roku. W

750 – Administracja publiczna – planowane wydatki wynoszą **2 416 315,00 zł**, tj. o 187 399,00 zł więcej niż w planie na rok 2022 i mniej o 2 520,21 niż w planie na 30.09.2022r. Planowane wydatki na wynagrodzenia uwzględniają przewidywane wcześniej podwyżki pracowników wraz z pochodnymi, zabezpieczono też środki na wypłatę nagród jubileuszowych 3 800,00 zł i odpraw emerytalnych 65 952,00 zł. Przewidywane zatrudnienie średnioroczne wynosi 16 etatów. Przewiduje się zatrudnienie 2 osób w okresie letnim w ramach robót publicznych. Wydatki w kwocie 33 751,00 zł finansowane będą z dotacji celowej na realizację bieżących zadań zleconych. W ramach wydatków bieżących zaplanowano kwotę 16 000,00 zł w związku z wpłatami na PPK finansowanymi przez podmiot zatrudniający. Wydatki związane z funkcjonowaniem Rady Gminy zaplanowano w wysokości 107 155,00 zł (więcej o 6 866 zł niż w planie na rok 2022), środki na wypłatę diet sołtysów za udział w sesji zaplanowano w rozdziale 75095 w wysokości 14 000,00 zł. W rozdziale 75095 – pozostała działalność zaplanowane zostały też wydatki na składki związane z przynależnością do: Związku Gmin Wiejskich RP, WOKiSS i OLGD. Wydatki na wynagrodzenia dla inkasentów podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości zaplanowane zostały w paragrafie 4100 rozdziału 75023. Wydatki na promocję gminy zaplanowano w łącznej wysokości 21 000,00 zł. Na rok 2023 nie planuje się wydatków majątkowych klasyfikowanych w tym dziale.

751 – Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa – planowane wydatki wynoszą **524,00 zł**. Wydatek w całości finansowany będzie z dotacji celowej na realizację bieżących zadań zleconych - na prowadzenie i aktualizację rejestru wyborców.

754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – planowane wydatki wynoszą **193 700,00 zł**, tj. na poziomie zbliżonym do planowanego na rok 2022 (więcej o 190,00 zł), w tym na wynagrodzenia i pochodne 35 200,00 zł. W rozdziale 75405 zaplanowano wpłaty na państwowy fundusz celowy w wysokości 5 000,00 zł z przeznaczeniem na wydatki inwestycyjne KP Policji w Ostrzeszowie – zakup oznakowanego radiowozu. Wydatki bieżące planowane są na poziomie przewidywanego wykonania roku 2022 za wyjątkiem dotacji celowych dla jednostek straży na zadania bieżące – zaplanowano 41 000,00 zł, w tym dotacja dla jednostki OSP Czajków na utrzymanie energetyczne obiektu strażnicy. Plan dotacji uwzględnia dofinansowanie zakupu sprzętu ratowniczego lub odzieży bojowej dla poszczególnych jednostek. Pozostałe wydatki są związane z bieżącym funkcjonowaniem jednostek OSP.

W dziale tym zaplanowano również wydatki w zakresie zarządzania kryzysowego w wysokości 1 100,00 zł.

757 – Obsługa długu publicznego – planowana kwota na odsetki od zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek wynosi **100 000,00 zł**. W roku 2022 zaplanowano zaciągnięcie kredytu w wysokości 4 mln zł. Na dzień sporządzenia niniejszego projektu uruchomiono transze w wysokości 2 mln zł. Pozostałe środki zostaną uruchomione z końcem roku 2022, chyba że uda się wygenerować pewne oszczędności, które pozwolą na obniżenie kwoty planowanego kredytu. W przypadku utrzymujących się wysokich stóp procentowych każde obniżenie kwoty zadłużenia, jak również późniejsze uruchamianie transz pozwala na wygenerowanie oszczędności w zakresie wydatków bieżących. Kwota zaplanowana na rok kolejny może okazać się niewystarczająca, z tego powodu w trakcie roku należy zwiększyć plan wydatków w tym zakresie.

758 – Różne rozliczenia – zaplanowana w budżecie na rok 2023 rezerwa wynosi **83 000,00 zł** (o 17 000,00 zł mniej niż w roku 2022), w tym rezerwa ogólna 42 000,00 zł, rezerwa celowa na zadania z zakresu zarządzania kryzysowego 32 000,00 zł, rezerwa celowa na zadania bieżące 9 000,00 zł (wkład własny w programie Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw). Na etapie planowania budżetu nie są jeszcze znane kwoty potrzebnego wkładu własnego oraz nazwy zadań w przypadku wnioskowania o środki zewnętrzne, dlatego postanowiono utworzyć rezerwę na ten cel. Dodatkowo, w rozdziale 75814 planuje się wydatki w wysokości 9 250,00 zł w związku z dokonywaniem tzw. rocznej korekty VAT od inwestycji z lat wcześniejszych.

801 – Oświata i wychowanie – planowane wydatki wynoszą **14 094 417,00 zł**, w tym **wydatki bieżące 5 992 417,00 zł** (więcej o 1 906 685,00 zł niż planowano na rok 2022), co wynika z faktu, iż planowane kwoty zawierają skutki podwyżek wynagrodzeń z poprzedniego roku oraz planowane od stycznia, a także zwiększenie kosztów wynikające z wprowadzenia pomocy psychologiczno – pedagogicznej do szkół i przedszkoli, zmiany w zakresie rozliczania posiłków w placówkach oświatowych, przede wszystkim wprowadzenie po stronie planowanych dochodów i wydatków opłat za wyżywienie wraz z kwotą, jaka będzie na ten cel dokładana z budżetu gminy oraz przekształcenie dotychczasowego zespołu w dwie odrębne jednostki organizacyjne i wzrost zatrudnienia, który wystąpił w jego efekcie. W planie wydatków na wynagrodzenia zawarto również środki na wypłatę nagród

jubileuszowych 62 735,00 zł i odpraw emerytalnych 57 007,00 zł. Plan wydatków uwzględnia również kwotę 15 236 zł środków z Funduszu Pomocy.

W przedszkolu publicznym jest 1 dziecko z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, dlatego zaplanowano środki w rozdziale 80149 – realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego. W rozdziale 80104 zaplanowano kwotę 60 000,00 zł na pokrycie opłat za dzieci uczęszczające do przedszkoli w innych gminach, a będące mieszkańcami Gminy Czajków – w roku 2022 na 30 września poniesiono wydatki z tego tytułu w wysokości 51 355,48 zł. Wykonanie wydatków na koniec roku będzie wyższe, jednakże wydatki na rok 2023 zaplanowano z uwzględnieniem faktu zmniejszenia się liczby dzieci korzystających z opieki przedszkolnej na terenie innych gmin.. W ramach wydatków bieżących w rozdziale 80101 zaplanowano kwotę 3 000,00 zł z przeznaczeniem na wydatki remontowe. Wielkość ta dotyczy ewentualnych drobnych napraw. Modernizacja budynków szkolnych będzie się odbywała w ramach wcześniej opisywanego projektu, który znalazł się na liście dofinansowania Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. Planowane prace (zwłaszcza zastosowanie OZE i wymiana źródła ciepła) powinny przynieść wymierne korzyści w kolejnych latach w postaci oszczędności na bieżących wydatkach eksploatacyjnych. W chwili obecnej budynki szkolne ogrzewane są olejem opałowym , przedszkolne peletem. Zatrudnienie w Szkole Podstawowej wynosi **28,45 etatów**, w tym nauczyciele 24,34 etaty, z tego aktualnie dwie osoby przebywają na urlopie dla poratowania zdrowia. Zatrudnienie w Publicznym Przedszkolu wynosi **12,5 etatu**, z tego etaty nauczycielskie 6,75. Na urlopie dla poratowania zdrowia od września w przedszkolu przebywa jedna osoba. W rozdziale 80195 – pozostała działalność zaplanowane zostały wydatki na odpis na ZFŚS dla nauczycieli emerytów i koszty postępowania w sprawie awansu zawodowego nauczycieli. Wydatki w rozdziale 80150 – realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych zaplanowano na podstawie metryczki subwencji oświatowej dotyczącej roku 2022 wg aktualnej na rok szkolny 2022/2023 liczby dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego w poszczególnych szkołach i wg wag niepełnosprawności. Ostateczne kwoty wydatków w tym dziale mogą się zmienić po otrzymaniu metryczki subwencji oświatowej na rok 2023. W rozdziale 80113 zaplanowano wydatki Urzędu Gminy związane z zapewnieniem dowozu do szkół w wysokości 354 000,00 zł uwzględniające również zapewnienie opieki w trakcie

dowozów po stronie świadczącego usługi, w związku z tym nie planuje się wydatków związanych z zatrudnieniem opiekunów dowozów.. Wykonanie wydatków z tego tytułu na 30 września 2022r. wyniosło 187 113,58 zł, zobowiązania 39 236,97 zł. W rozdziale 80146 zaplanowano środki w wysokości 0,8% puli wynagrodzeń nauczycieli. Środki te są przeznaczone na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli – dojazdy do uczelni, szkolenia, czesne, jak również na szkolenie rady pedagogicznej. Na finansowanie wydatków oświatowych w całości przeznacza się część oświatową subwencji ogólnej, która wynosi 2 600 820,00 zł oraz oszacowane dotacje z budżetu państwa na zajęcia w przedszkolach w wysokości 112 950,00 zł. Biorąc pod uwagę całość wydatków na cele oświatowe sklasyfikowanych w działach 801 i 854 (dofinansowanie wycieczek) oraz kwotę części oświatowej subwencji ogólnej, skalkulowaną dotację na prowadzenie przedszkoli, a także wpływy z opłat za wyżywienie i pobyt, na cele oświatowe (tylko wydatki bieżące z uwzględnieniem dowozów) gmina musi wyasygnować ze środków własnych kwotę **2 912 647,00 zł**. W uchwale budżetowej na 2022 rok kwota środków własnych wynosiła 1 681 374 zł, czyli mniej o 1 231 273 zł.

Tabela poniżej ukazuje całość dochodów i wydatków związanych z oświatą, również te klasyfikowane w dziale 854 (stypendia socjalne i zasiłki szkolne, stypendia motywacyjne):

Wydatki bieżące na oświatę w 2023r. ze środków własnych (szkoła i przedszkole)

plan wydatków szkoła i przedszkole 2023	5 578 660,00
subwencja oświatowa	2 600 820,00
dotacja z BP na przedszkole	112 950,00
wpływy za wyżywienie i pobyt	368 000,00
Fundusz Pomocy	15 236,00
razem dochody	3 081 770,00
różnica	2 496 890,00

wydatki Urzędu na cele oświatowe

dowozy + opiekunowie	354 000,00
nagrody motywacyjne	1 800,00
awanse zawodowe	1 757,00
stypendia i zasiłki szkolne	10 000,00
opłaty za dzieci uczęszczające do przedszkoli na ternie innych gmin	60 000,00
razem Urząd	427 557,00

RAZEM

2 924 447,00

Wydatki majątkowe sklasyfikowane w tym dziale dotyczą zakupu kosiarki samojezdnej na potrzeby przedszkola planowane w kwocie 24 000 zł oraz zadania realizowanego z dofinansowaniem z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w wysokości 6 555 000 zł w zakresie termomodernizacji budynków oświatowych z wymianą źródła ciepła i zastosowaniem OZE. Kwota środków własnych wg wniosku wynosiła 345 000 zł, aktualnie gmina jest na etapie rozpatrywania ofert w postępowaniu przetargowym, z których wynika konieczność zwiększenia środków na to zadanie. W budżecie zabezpieczono kwotę 1 523 000 zł ze środków własnych.

851 – Ochrona zdrowia – planowane wydatki wynoszą **97 000,00 zł** i dotyczą realizacji programu rozwiązywania problemów alkoholowych i zwalczania narkomanii, które w wysokości 67 000 zł finansowane są z dochodów za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i w kwocie 30 000 zł opłat od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. małpki). Wydatki na wynagrodzenia i pochodne wynoszą 38 100,00 zł. Rozwiązywaniem problemów alkoholowych zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Nie zatrudnia się w tym dziale pracownika etatowego. W roku 2022 na dzień 30 września odnotowano wykonanie planu dochodów w wysokości 69 993,95 zł na plan 66 000,00 zł. Wpływy z opłat za tzw. małpki przekazywane przez urząd skarbowy wyniosły 31 046,60 zł na plan 22 180,00 zł. Wykonanie wydatków na koniec trzeciego kwartału wynosiło 50 889,05 zł. Plan wydatków roku 2023 zostanie zatem zwiększony pulą środków niewykorzystanych w 2022 roku.

852 – Pomoc społeczna – planowane wydatki ogółem wynoszą **3 926 654,00 zł**, w tym wydatki bieżące 646 654,00 zł, tj. więcej o 87 054,00 zł niż w planie na rok 2022. Dotacje na finansowanie bieżących zadań własnych wynoszą 89 246,00 zł, zleconych 12 600,00 zł. Od końca 2021 wystąpiła konieczność skorzystania z usług domów pomocy społecznej, wydatki wykonane z tego tytułu na dzień 30.09.2022 wynosiły 38 845,08 zł. Na rok 2023 zaplanowano kwotę 51 tys. zł. W chwili obecnej gmina ponosi koszty pobytu jednego podopiecznego. W rozdziale 85205 zaplanowano 1 450 zł na zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W rozdziale 85213 zaplanowano wydatki w wysokości 590 zł, z tego kwota 90 zł finansowana z dotacji celowej. Wydatki w rozdziale 85214 w zakresie zasiłków okresowych są finansowane jako 80% z dotacji i 20% wkładu własnego. Zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne są finansowane ze środków własnych. Do planu przyjęto udział środków własnych w wysokości 38 400,00 zł i środki z dotacji celowej w wysokości 11 000,00 zł. Plan na zasiłki stałe w rozdziale 85216 ustalono w wysokości

otrzymanej dotacji, tj. 11 400,00 zł. Na rok 2023 nie planuje się prac społecznie użytecznych. Na dodatki mieszkaniowe zaplanowano 500 zł, mimo iż nie korzystano dotąd z tej formy pomocy. Wydatek na udział własny gminy w zakresie rządowego programu Pomoc państwa w zakresie dożywiania stanowi 40% (w roku 2022 rozliczono 30% środków własnych i 70% dofinansowania), w chwili obecnej zaplanowano środki w wysokości 21 600,00 zł jako wkład własny, po otrzymaniu dotacji plan wydatków zostanie zwiększony. Wydatki związane z funkcjonowaniem OPS sklasyfikowano w rozdziale 85219. Ze środków własnych budżetu zaplanowano wydatki w wysokości 332 237,00 zł i kwotę 30 756,00 zł z dotacji celowej na bieżące wydatki związane z działaniem OPS. Plan dotacji na tym zadaniu jest w ciągu roku uzupełniany o dotację na wypłatę dodatku dla pracowników socjalnych – aktualnie wynosi on 400 zł miesięcznie. Plan zatrudnienia uwzględnia 3 pracowników etatowych. W planie wydatków uwzględniono również wpłaty pracodawcy na PPK mimo, iż nikt z pracowników OPS nie zadeklarował chęci uczestnictwa w programie. Osoby świadczące usługi opiekuńcze zatrudnione są na umowę zlecenia. W ostatnim okresie nieco spadło zapotrzebowanie na tego typu pomoc. W rozdziale 85228 zaplanowano 46 818,00 zł ze środków własnych (na rok 2022 planowano o 22 002 zł więcej). Wykonanie wydatków na 30.09.2022r. z tego tytułu wyniosło 26 960,64 zł. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są finansowane z dotacji celowej na zadania zlecone w wysokości 12 600,00 zł.

W rozdziale 85295 zaplanowano dodatkowo środki własne w wysokości 52 303,00 zł w związku z działaniem Klubu Senior+ w Mielcuchach oraz środki z dotacji z budżetu państwa pozyskanej w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025. Środki dotacji kalkulowano wg zasad obowiązujących w 2022 roku – na 15 uczestników przez okres 12 miesięcy w wysokości 200 zł na 1 miejsce, przy założeniu, że dofinansowanie nie przekroczy 50 % poniesionych kosztów. Wydatki te dotyczą wynagrodzenia opiekuna i osoby sprzątającej, zatrudnianych specjalistów – fizjoterapeuta, prowadzących zajęcia tematyczne np. florysta, informatyk, jak również na utrzymanie obiektu np. energia, woda, niezbędne artykuły gospodarcze, usługi. W roku 2020 dokonano adaptacji pomieszczeń po szkole podstawowej w Mielcuchach na potrzeby Klubu, z warunków programu dofinansowania działań (moduł I wieloletniego programu Senior+ na lata 2015 – 2020) wynikała konieczność otworzenia Klubu od 1 stycznia 2021r., jednak z uwagi na istniejące obostrzenia, prowadzenie zajęć w pełnym zakresie od początku roku nie było możliwe. Klub uruchomiono dopiero od maja 2021 roku, pozyskano również środki z budżetu państwa na dofinansowanie jego działalności. Korzystanie z dotacji celowej z budżetu państwa powoduje konieczność

kontynuowania działalności placówki przez kolejne trzy lata po roku, w którym po raz ostatni korzystano ze środków dotacji.

Ponadto, w rozdziale 85219 sklasyfikowano wydatki majątkowe w łącznej wysokości 3 280 000 zł związane z planowaną budową siedziby OPS. Na zadanie uzyskano dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych. W ramach środków własnych trzeba będzie dołożyć 15% wartości, tj. 679 000 zł.

Ogółem środki bieżące na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i wspomagania rodzin planowane są w działach 852 i 855. Planowana kwota wydatków na te cele, z wyłączeniem zwrotów dotacji i odsetek od zwracanych kwot oraz kosztów funkcjonowania żłobka, wynosi **2 206 190,00 zł** (tj. o 736 719,00 zł mniej niż w planie na rok 2022 – różnica wynika w głównej mierze z niższego poziomu dotacji celowych w związku z zakończeniem wypłat świadczenia 500+), z tego dotacje na zadania własne i zlecone to wielkość 1 542 591,00 zł. Ze środków własnych trzeba będzie dołożyć **663 599,00 zł**, w porównaniu do planu na rok 2022 kwota środków własnych jest wyższa o 80 906,00 zł.

854 – Edukacyjna opieka wychowawcza – planowane w tym dziale wydatki wynoszą **13 800,00 zł**, czyli na poziomie zbliżonym do roku ubiegłego. Kwota powyższa przeznaczona jest na finansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży w wysokości 2 000,00 zł, pomoc materialną o charakterze socjalnym dla uczniów 10 000,00 zł, stanowiącą minimum 20 % wkładu własnego gminy w realizację zadania dotyczącego wypłat stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych oraz na wypłatę stypendiów o charakterze motywacyjnym dla uczniów osiągających najlepsze wyniki w nauce - 1 800,00 zł.

855 – Rodzina – wydatki w tym dziale zaplanowano w wysokości **1 895 908,00 zł**, w tym wydatki na zadania zlecone rozliczane z dotacji w wysokości 1 476 745,00 zł. W analogicznym okresie roku ubiegłego plan wydatków w dziale 855 był wyższy o 492 620,00 zł z uwagi na klasyfikowanie w nim świadczenia 500+. Plan zatrudnienia w rozdziale 85501 i 85502 dotychczas uwzględniał 1 pracownika etatowego (w tym wynagrodzenie tej osoby rozliczane w udziale $\frac{1}{2}$ ze świadczenia wychowawczego i $\frac{1}{2}$ na świadczeniach rodzinnych). Po zmianach w zakresie świadczenia wychowawczego zatrudnienie w 2022 roku było częściowo rozliczane ze środków dotacji przekazanych na koszty obsługi w rozdziale 85502 i 85595 na dodatek osłonowy – na rok 2023 planuje się całość wynagrodzenia - jeden etat - w rozdziale 85502 do obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Kwota dotacji przeznaczona na koszty obsługi zadania w zakresie świadczeń wypłacanych w rozdziale

85502 w wysokości 3% wypłaconych świadczeń na etapie projektu budżetu wynosi 43 624 zł. Nie wystarczy to zatem na pokrycie wszystkich kosztów wynikających z zatrudnienia. W rozdziale 85502 planuje się również środki z dochodów związanych z realizacją zadań zleconych (6 000,00 zł) z przeznaczeniem na wsparcie systemu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W opisywanym rozdziale zaplanowano też niewielkie kwoty ze środków własnych na zwroty dotacji oraz odsetki od tychże środków (łącznie 6 000 zł) – w trakcie weryfikacji dokumentów zdarzają się decyzje nakazujące zwrot nienależnie pobranych świadczeń, które gmina musi przekazać do budżetu państwa. Kwoty te zostały również zaplanowane po stronie dochodów. W rozdziale 85504 Wspieranie rodziny zaplanowano wydatki na zatrudnienie asystenta rodziny w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu i zapewnienie dostępu do usług specjalistów, tj. psychologa, logopedy, terapeutów ze środków własnych w wysokości 60 357,00 zł. Jak już wcześniej wspomniano, gmina wystąpi z wnioskiem o dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny jeśli takie możliwości finansowania się pojawią. Stosowne zmiany zostaną naniesione do planu po uzyskaniu dofinansowań. W chwili obecnej w ramach trwałości projektu prowadzonego w latach 2017- 2018 gmina ma obowiązek zapewnić świadczenie usług wspierania rodziny w takim zakresie, jaki obejmował projekt. W rozdziale 85508 zaplanowano wydatki w wysokości 400,00 zł (na dzień sporządzania projektu nie ma dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, jednakże zapotrzebowanie na tego typu pomoc może się pojawić). W rozdziale 85513 zaplanowano wydatki w wysokości dotacji celowej na zadania zlecone określonej pismem Wojewody Wielkopolskiego, tj. 22 500,00 zł i kwotę 200,00 zł ze środków własnych z przeznaczeniem na zapłatę ewentualnych odsetek od korekt rozliczeń z ZUS. W rozdziale 85503 zaplanowano wydatki w wysokości planu dotacji celowej, tj. 121 zł. W rozdziale 85516 planowano wydatki związane z funkcjonowaniem żłobka. Jednostka rozpoczęła swoją statutową działalność z dniem 1 września 2022r. W placówce przewidziano miejsca dla 20 dzieci, do planu przyjęto kalkulację na 15 osób. Całość planowanych wydatków dotyczy zadań bieżących i wynosi 330 372 zł. Plan dochodów w zakresie opłat pobieranych za wyżywienie i pobyt wynosi 158 500 zł. Ze środków własnych dołożono zatem **171 872 zł**. Zatrudnienie w żłobku wynosi **3,75 etatu**.

900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – planowane wydatki wynoszą **1 223 200,00 zł**, w tym wydatki majątkowe 120 000,00 zł, planowane wydatki są wyższe od ubiegłorocznych o 199 350,00 zł. W rozdziale 90001 Gospodarka ściekowa i ochrona wód zaplanowano wydatki bieżące w związku z naprawami przydomowych oczyszczalni

i wywozem nieczystości w wysokości 6 000,00 zł, a także wydatki majątkowe – dotacje z budżetu na dofinansowanie budowy oczyszczalni przyzagrodowych w wysokości 10 000 zł. W dziale tym zaplanowane zostały wydatki związane z realizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w kwocie 753 500,00 zł, tj. w wysokości planowanych wpływów z pobieranych opłat za wywóz odpadów. Jak pisano w uzasadnieniu do uchwały, po przetargu w połowie roku trzeba będzie dokonać ponownej kalkulacji stawki za odpady komunalne i podjąć stosowne uchwały. W przypadku zwiększenia stawki zostaną również dokonane zmiany w budżecie. System gospodarowania odpadami komunalnymi powinien się finansować w ramach pobieranych opłat – na etapie projektowania budżetu założono bilansowanie się systemu. Aktualnie obowiązująca stawka wynosi 28 zł od 1 mieszkańca, obniżona o 1 zł w przypadku zadeklarowania kompostownika (wcześniej 25 zł). Wydatki w rozdziale 90003 i 90004 ujęto w wysokości wpływów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, tj. 3 900,00 zł. Pozostałe kwoty planowane w rozdziale 90004 to środki własne na utrzymanie zieleni w gminie. W rozdziale 90005 zaplanowano środki w wysokości 20 000 zł w ramach kontynuacji porozumienia na prowadzenie punktu informacyjno – konsultacyjnego „Czyste Powietrze”, a także kwotę 40 000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie do wymiany pieców – program udzielania dotacji na ten cel wprowadzono w 2020 roku. W rozdziale 90013 zaplanowano środki w wysokości 15 500,00 zł na cele związane z opieką nad zwierzętami bezdomnymi. W rozdziale 90015 na wydatki bieżące związane z oświetleniem dróg zabezpieczono kwotę 300 000,00 zł, tj. o 135 000 zł niż w planie na rok 2022. Kwota na bieżące utrzymanie oświetlenia uległa znacznemu zwiększeniu w drugiej połowie 2022 roku. Również konieczność zmniejszenia zużycia energii spowodowała, iż skrócono godziny funkcjonowania oświetlenia – do godziny 22. Na rok 2023 zaplanowano wydatki na przekazanie wkładu pieniężnego do spółki Oświetlenie Uliczne i Drogowe sp. z o.o. w Kaliszu w wysokości 70 000 zł w związku z planowaną wymianą oświetlenia na LED.

921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – planowane wydatki wynoszą **247 099,00 zł**, w tym dotacja podmiotowa dla Gminnej Biblioteki Publicznej 155 400,00 zł. Wzrost kwoty dotacji dla biblioteki podyktowany jest rosnącymi kosztami związanymi z zatrudnieniem, jak również koniecznością zapewnienia wyższego wkładu własnego w przypadku wnioskowania o dotację z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa (wkład ten wzrasta o 10% w każdym roku). Ponadto, w ramach instytucji kultury finansowane są wynagrodzenia instruktora zespołu folklorystycznego Czajkowiarki

i kapelmistrza Orkiestry Dętej. Plan wydatków uwzględnia również wzrost bieżących kosztów związanych z funkcjonowaniem biblioteki, w tym w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych np. spotkania autorskie, przedstawienia i spektakle, spotkania czytelnicze, organizowanie zajęć dla dzieci. Na finansowanie orkiestry przeznaczono w ramach planu wydatków Urzędu Gminy kwotę 17 500,00 zł. Na funkcjonowanie świetlic wiejskich i domów kultury przeznaczono kwotę 61 049,00 zł, w tym znaczne koszty związane są z zakupem opału i opłaceniem wynagrodzenia palacza. W rozdziale 92127 zaplanowano wydatki w wysokości 600,00 zł w związku z utrzymaniem pomników i miejsc pamięci – na okolicznościowe znicze i kwiaty. W rozdziale 92195 – pozostała działalność zaplanowano środki w wysokości 12 550,00 zł na wydatki związane z organizacją plenerowych imprez kulturalnych i Wigilii dla mieszkańców.

926 – Kultura fizyczna i sport - planowane wydatki wynoszą **2 145 200,00 zł**, w tym wydatki bieżące 106 200,00 zł. Dotacja celowa dla jednostek spoza sektora finansów publicznych wynosi 68 500,00 zł. Rozdysponowanie tych środków pomiędzy podmioty starające się o dofinansowanie poprzedzone będzie przeprowadzeniem konkursu. Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wynoszą 17 500,00 zł. Są to wydatki związane z funkcjonowaniem boiska Orlik - animatorzy. Pozostałe wydatki bieżące dotyczą innych zadań w zakresie sportu, np. wyjazdy na imprezy sportowe, organizacja turniejów, wyjazdy na basen, utrzymanie boiska. W dziale tym zaplanowano również wydatki majątkowe w wysokości 2 039 000 zł w związku z zadaniem dofinansowanym w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych polegające na przebudowie stadionu sportowego i amfiteatru. Dofinansowanie uzyskano w ramach 3 edycji PŁ w ramach naboru dla gmin PPGR. Wkład własny wynosi 2%, tj. 40 780,00 zł.

PRZYCHODY I ROZCHODY BUDŻETU

Planowane na rok 2023 przychody wynoszą **4 177 850,00 zł**

Planowana kwota rozchodów budżetowych wynosi **400 000,00 zł**

Jak już wspomniano w uzasadnieniu do uchwały budżetowej, planowana kwota przychodów to wolne środki budżetowe w wysokości 2 962 287 zł oraz przelewy z rachunków lokat w wysokości 1 215 563 zł. Uchwałą nr XXXV/250/22 Rady Gminy w Czajkowie z dnia 26 października 2022r. dokonano zmniejszenia planowanych przychodów budżetowych roku 2022 o kwotę 4 153 686,00 zł wskutek zmniejszenia zakresu działań inwestycyjnych (budowa

oczyszczalni) oraz wprowadzenia po stronie dochodów dodatkowych udziałów w PIT uzyskanych w 2022 roku. W związku z błędnym obniżeniem planu przychodów w paragrafie 905 w kwocie 1 215 563,00 zł w roku 2022 na najbliższym posiedzeniu Rady Gminy w listopadzie zostanie dokonana zmiana w strukturze planowanych przychodów i rozchodów budżetu roku 2022 – planowane przychody w paragrafie 905 zostaną zwiększone o kwotę 1 215 563 zł, w tej samej wysokości zostaną również zaplanowane rozchody z tyt. przelewów na rachunki lokat. Wspomniane zapisy pozwolą na zaplanowanie przychodów roku 2023 we wspomnianej wielkości.

Zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu roku 2021 kwota środków pozostałych z rozliczenia roku wynosiła łącznie 4 595 468,06 zł, z tego w budżecie roku 2022 będzie zaangażowane po stronie przychodów tylko 1 632 763 zł. Ze względu na zaciągnięcie kredytu inwestycyjnego w wysokości 4 mln zł w roku 2022 oraz „zwolnienie” części środków pozostałych z 2021 roku możliwe jest wprowadzenie kwoty planowanych przychodów z tyt. wolnych środków budżetowych we wspomnianej wysokości w projekcie budżetu na rok 2023.

Planowane rozchody budżetowe to raty kredytu zaciągniętego w 2022 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego projektu planowane zadłużenie wynosi 4 mln zł, planowana roczna kwota spłat rat kapitałowych wynosi 400 000 zł.